

ERDEJÜNK

Felelős szerkesztő
Kádár Miklós
Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztési órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, (Nagyvárad) P. M. Viteazul Nagypiac tér 4. Telefon: 380

Ára 1 lej
III. évfolyam 317. sz.
1934. November 17.
Szombat

MAGYARÁG

Megnyilt a parlament

Carol király trónbeszédében elparentálta Sándor királyt és Barthout Maniu Gyula erős influenzája miatt kimentette magát

A gheorghista képviselők nem jelentek meg a parlament megnyitásán

București, november 15.

Ma délelőtt nyílt meg a szokásos ünnepségek között a parlament. Délelőtt 11 órakor az uralkodó a kormány tagjaitól körülvéve megjelent a metropolita katedrálisában ahol ünnepélyes te deumot mondtak, majd felvonultak a parlamentben, ahol elhangzott a király ajkairól a trónbeszéd. A trónbeszéd meglepően rövid volt. Elsőnek a király a marseillei borzalmas gyilkosságról beszélt és a meghatottságtól és fájdalomtól remegő hangon parentálta el az ország két nagy barátját. Majd szóba hozta a Balkán-konferenciát mely szerint nem irányul a béke ellen, hanem ellenkezőleg a béke eszköze. Ezután beszélt az uralkodó azokról a törvényekről, melyeket most fognak megszavazni és kérte a parlament tagjait, hogy

működjenek közre, hogy ez a szesszió tényleges és értékes eredménnyel záródjék. Beszélt a közigazgatási eljárás módosításáról, a hadsereg felszereléséről, a miniszteri felelősség megállapításáról.

A parlament minden helye el volt foglalta a megjelent előkelőségektől. A dípmaták páholya zsufolásig tele volt. Igen meglepő volt, hogy a gheorghisták nem jelentek meg sem a katedrálisban, sem a parlament megnyitásán, ezzel akartak demonstrálni a kormányrendszer ellen. Nem jelent meg a parlament megnyitásán Maniu Gyula sem, aki azonban levelet írt a ház elnökének hogy súlyos influenzája miatt nem hagyhatja el szállodai szobáját és kéri, hogy mentse ki az uralkodó előtt. Titulescu, aki holnap utazik el Genfbe, mindenáron

beszélni akar Maniuval, azért még a mai nap folyamán szállodájában fogja felkeresni a nemzeti parasztpárt volt elnökét.

București, november 15.

Ma délután a képviselőház könyvtártermében a többségi képviselők ülést tartanak. Az ülésen Dinu Bratianu fog elnökölni, aki ugylátszik, mégis megbékkült Tatarescu miniszterelnökkel, most biztos forrásból szerzett hír szerint nem fog nehézséget támasztani a kormány munkája elé.

Ugyancsak ma délután fog lezajlani a nemzeti parasztpárt végrehajtóbizottsági ülése, melyen Mihailescu fog elnökölni. Maniu betegsége miatt nem jelenik meg az ülésen, ezzel szemben Lupu mond nagy beszédet.

A parlamentáris rendszer visszaállítását kérik a jugoszláv egyetemi tanárok

London, november 15.

A "Daily Herald" jelentése szerint a jugoszláv egyetemi tanárok nyílt levelet intéztek a régens tanácsához, melyben a parlamentáris kormányzat visszaállítását kérik.

Belgrád, november 15.

Tewfik Rüşdy bey török külügyminiszter ma Belgrádba érkezik. A külügyminiszter Jęftics jugoszláv külügyminiszterrel fog megbeszéléseket folytatni.

Ha az álpaci isták nem hagyják abba aknamunkájukat

Anglia bevezeti az általános véderő-kötelezettséget

London, november 15.

Lord Hatinson hadügyminiszter a véd-erőjavaslat vitája során nagy beszédet mondott a lordok házában. A hadügyminiszter szerint Baldwin azon kijelentése, hogy Anglia határai a Rajnánál vannak, nem azt jelenti, hogy Anglia bármely szárazföldi államnak ősellensége lenne, hanem csak azt,

hogy Anglia el akarja kerülni, hogy Hollandiából, Belgiumból, vagy valamely más szomszédos államból megtámadható legyen. Végül kijelentette a hadügyminiszter, hogy na a "pacifista rémhirterjesztők" nem hagnak fel a toborzás elleni propagandájukkal, úgy bevezetik Angliában az általános véderő-kötelezettséget.

Jaspar az új belga miniszterelnök

Brüsszel, november 15.

A belga kormány lemondása után III. Lipót belga király Jaspar volt külügyminisztert bízta meg a belga kormány megalkotásával. Politikai körökben azonban nem tartják valószínűnek, hogy Jaspar meg tudja alakítani kormányát.

Roosevelt megszervezi az amerikai munkanélküli segélyezést

Washington, november 15.

Roosevelt elnök rövidesen előterjeszti az általános munkanélküli segély biztosításáról szóló javaslatát. A munkanélküli segély nem lesz alamizsna és nem adókból fogják előteremteni, hanem a munkaadók és munkások hozzájárulásából.

Elégedetlenség a francia pártok között a felvonulási tilalom miatt

Páris, november 15.

A Flandin-kormány intézkedése, melylyel minden felvonulást és tüntetést betiltott, nem váltott ki meglepedést sem a jobb sem a baloldali sajtóban. A jobboldali tagok szerint az intézkedés éle a hazafias egyesületek ellen irányult.

Hol lehet Bihormegyében belső kölcsönt jegyezni?

A kölcsönt Bihormegyében a következő helyeken lehet jegyezni: Pénzügyigazgatóság és az összes adóhivatalok a városban és a községben, a Monopol lerakatánál, a postahivatalokban, a meghatalmazott Federa-láknál, Banca Nationala fiókjánál a Banca Romaneasca, Banca de Credit Roman, Banca Victoria, Erdélyi Bank fiókjainál, Magyar Általános hitelbank fiókjánál, az Egyesült Banknál és a Generala, Dacia Romania, Fonciera-Agricola, Nationala, Asigurarea Romaneasca Steanu Romaniei, Franco Romana, Phoenix, Adria Victoria, Britania biztosító társaságoknál.

Szombaton hirdet ítéletet a bíróság a Matuska-perben

Budapest, november 15.

A Matuska perben tegnap és ma folytatják a tanúk kihallgatását, akik lényeg-telen vallomást tettek. Holnap már való-szerűleg a vád- és védőbeszédre kerül sor. Ítélet szombatra várható.

— Ideges embereknek és lelkibete-geknek az igen enyhén ható, mindig megbízható természetes „Ferenc József” keserűvíz — reggel éhgyomorra egy pohárral bevéve — rendes bélműkö-dést, jó emésztést és elegendő étvágyérzetet teremt

Anglia-Olaszország 3:2 (3:0)

London, november 15.

Tegnap délután játszották le London-ban az Anglia—Olaszország válogatott fut-ballmérkőzést, amelyet hetvenezer ember nézett végig. A mérkőzés előtt mindenki a futballvilágbajnok Olaszország győzelmét tippelte, annál meglepőbb volt tehát, hogy

Anglia 3:0 arányú féldő után 3:2 arányban legyőzte az olasz válogatottat. Az olasz játékosok nem játszották ki teljes formájukat, ezenkívül a pálya is szokatlan volt számukra.

Erkölcstelen merény-let egy ötéves kislány ellen

Naruja-Putna, november 15.

Chirica Ioan Nereju községbeli lakos egy gazdálkodónak házat javíttatta. A gaz-dálkodó és felesége nem volt otthon, csupán azoknak ötéves kislánya. Chirica Ioan be-csalta a kislányt a pincébe, ahol borzalmas erkölcstelen merényletet követett el az öt éves kislány ellen. A borzalmas tett elköve-tése után a kislányt szülei eszméletlenül ta-lálták a pincében. A csendőrség leartóztat-ta a bestiális embert.

Időjárás

Déli légáramlás változó felhőzet sok helyen köd. Az eső átmenetileg meg-szűnik. A hőmérséklet nem változik lé-nyegesen.

Kivágandó és összegyűjtendő!
Igazoló szelvény,
az Erdélyi Magyarság
1935. évi naptárához.
1934. nov. 10. dec. 10.

Aki 30 szelvényt összegyűjt,
az kap egy naptárt.

“ERDELYI MAGYARSÁG”

1934. november 17.

Siancu feleségét hallgatta ki a bucurestii esküdtszék

Folyik a tárgyalás a Siancu-perbe.

Bucuresti, november 15.

A bucurestii esküdtszék még éjszaka is tárgyalta Siancu rokkant kapitány bünpe-rét. Éjszaka hallgatták ki Siancu Vera asz-szonyt, a kapitány feleségét, aki ugyanazt vallotta mint a férje, hogy ő tette mindig férje irattaskájába a revolvert amikor utra-ment. Most is ő tette bele a revolvert anél-kül, hogy ezt előzőleg külön megbeszélték volna.

A következő tanu dr. Giurgiu cluji ügy-

véd, akinek szereplése annyiból érdekes, hogy a vád jelentette be tanunak. Dr. Giur-giu kijelentette, hogy ezen nagyon csodál-kozik, mert ő nem mondta soha senkinek, hogy Tischler Mórt egy nemzeti mőc szer-vezet tagjai itélték volna halálra. Ezt nem tehette azért sem, mert Tischlert úgy ismer-te mint Erdély oroszánjainak meoszelítő-jét is. Tischler 2 millió lejrel Siancut is meg akarta “szelidíteni”, de ez egyszer nem si-került.

Héttagu csempészbándát fogott el a bicsadi (bikszádi) határország

Bicsad (Bikszád), november 15.

A bicsadi (bikszádi) határrendőrség tegnap éjjel gyanus szekér-zörgésre lett fi-gyelmes. Csak hamar észrevették, hogy há-rom szekér halad át a cseh határon és Bicsad felé tart. Kiderült, hogy közel 1500 kilogramm selymet akartak átcsempészni

Romániába. A csempészeket is elfogták Paul Vasile, Paul Teodor, Popa Vasile, Po-pa Teodor fuvarosok, valamint, Lebovics Leopold Léni Abrahám és Izsák Henrik co-mozsai kereskedők személyében. Átadták őket a satumarei csendőrségnek.

Bányászhalál a baia-marei (nagybányai) aranybányában

A leomló kötőmeg maga alá temetett és halálra zuzott egy 29 éves bányászt

Baia-Mare (Nagybánya), november 15. Halálosvégű bányaszerencsétlenség tör-tént ma hajnalban a Kereszthegy-bányában Farkas Péter 29 éves bányász, két társával az éjjel leszállt a 350 méteres mélységben levő tárnába. Egyideig dolgoztak, amikor

hirtelen kőomlás keletkezett és a lehul-ló föld eltemette Farkas Pétert.

Társai azonnal segítségére siettek, de

mire a kötőmeget eltakarították iszonyu látvány tárult szemük elé.

Farkas jobbkarját teljesen leszakították a kődarabok. Mellét és fejét is össze-törte a kötőrmelék, úgy hogy felismer-ni sem lehetett.

A vizsgálat megindult. Szomorú tény-ként állapítható meg, hogy a baia-marei bá-nyában igen gyakori az ehhez hasonló eset.

Kettős rablógyilkosság Budapest mellett

Fejszével agyonvert egy fiatalember egy idős házaspárt. -- Kocsmai mulatozás közben fog-ták el a tettest

Budapest, november 15.

Megdöböntő kettős rablógyilkosság tör-tént az éjszaka a Budapest melletti Test-vérhegyen levő Farkas-villában. A járőke-lők az uton vérmnyomokra lettek figyelmesek amelyek a villa kapujához vezettek.

Behatoltak a házba, amelynek hálószo-bájában borzalmas látvány tárult szemük el.

A szobában nagy vértócsán közepén hevert a villa tulajdonosa, Pingicer István 62 éves rajzoló és 60 éves fele-sege.

Az öreg embert nagynehezen magához térítették és ekkor elmondotta, hogy a kettős öngyilkosságot Pingicer Lajos nevű rokonuk követte el, aki mint házi-szolga és kertész állt az öreg házaspár alkalmazásában.

A gyilkos baltával verte föbe mindkét ál-dozatát, majd kirabolta a lakást és elmenekült.

Az áldozatokat kórházba szállították, de kevés valószínűség arra, hogy meg le-hessen őket menteni.

A rendőrség azonnal megindította a nyomozást és pár óra leforgása alatt

meg is találták a gyilkost, amint egy Molnár uccai kocsmában mulatott.

Azonnal letartóztatták. Pingicer Lajos ki-hallgatása alkalmával elmondta, hogy ro-kona revolvert fogott reé és ezért végzet-vele.

Nem tudott elhelyezkedni -- mellbelőtte magát

Craiova, november 15.

Megrendítő öngyilkossági kísérlet tör-tént tegnap Craiovában. Ungureanu Jon 24 éves fiatalember az igazságügyi palota előtt revolverrel mellbelőtte magát. A fiatalem-beret beszállították a kórházba, ahol miu-tán magához tért kihallgatták. A fiatalem-ber azt mondotta, hogy nem tud elhelyez-kedni és érzi, hogy így a társadalmnak csak kárára van, minden elhatározása, hogy meghal. Ha ez az öngyilkossággal nem si-kerül, akkor újból meg fogja kísérelni. Ra-méli, hogy egyszer csak könyörületet les-vele a sors. Az orvosok megvizsgálták az öngyilkost és nem nagyon biznak felépülé-sében.

Aranybánya pere az állam ellen

A bucarestii tábla elutasította a „Pirit” aranybánya 300 millió leies keresetét

Bucaresti, november 15.
Érdekes pert tárgyalt a bucarestii ítélőtábla. A „Pirit” aranybánya társaság beperelte ezelőtt néhány esztendővel az államot, amiért az a „Mica” aranykitermelő részvénytársaság, mint egy 110 aranybányájával kisajátította, illetőleg saját céljaira termelte ki. A Pirit részvénytársaság azt hozta

fel, hogy az államnak nem volt ehhez joga, mert a Mica társaság részvénytöbbsége a Pirit társaság kezében volt, amelynek termelési joga van. A tábla ennek ellenére visszatartotta a Pirit beadását és a birtokban lévő államot megerősítette. Az állam így mintegy 300 millió lejjel lett gazdagabb.

Huszonöt futballista szörnyű katasztrófája Lengyelországban

A futballistákat szállító autóbusz egy megáradt folyóba zuhant. -- Egyetlen ember sem menekült meg

Varsó, november 15.
Borzalmas szerencsétlenség áldozata lett Lengyelországban 25 futballista, Poznan közelében egy autóbusz, amely két teljes csapatot és tartalékait, összesen 25 embert szállított, hat méter mély szakadékba zuhant. A szakadék alatt hatalmas víztö-

meg hömpölygött. Az autóbusz, anélkül, hogy valaki is meg menekülhetett volna, elsüllyedt és valamennyi futballista és a sofőr is életüket veszítették. Az autóbust halott utasaival együtt két nap múlva tudták kimenteni a szakadékból.

Gyilkol a féltékenységre

Agyonlőtte menyasszonyát, majd önmagával végzett Szobalány és urasági inas szerelmi tragédiája

Győr, november 15.
Holzer Sándor 26 éves urasági inas régóta féltékenykedik Tarján Erzsébet menyasszonyára, aki egy másik urasági inas szobalányi minőségben volt alkalmazott. Tegnap este is felkereste a leányt és ekkor heves összecsapkozás keletkezett közöttük.

Félóra múlva Holzer elcsúszott, de hamarosan visszatért. Időközben otthon járt és revolvert vett magához. Néhány perc múlva hangos kiáltások zaja verte fel a konyha környékét, két revolverdörrenés hangzott el és mire a lakásból kiszaladtak, a szerelmes pár holtan feküdt a konyha kövezésén.

Pánikot okozott egy dühöngő őrült Targu-Mures (Marosvásárhely) közelében

Összeverte a járókelőket a dühöngő ember, akit csak nehezen lehetett ártalmatlanná tenni

Targu-Mures (Marosvásárhely), nov. 15.
Bala (Mezőbála) község utcáin valóságos pánikot okozott Huza Pável 47 éves elmebajos földműves, aki már több ízben állt kórházi kezelés alatt is. Huza tegnap ismét dührohámot kapott és megtámadta a járókelőket, akik közül többeket súlyosan

összevert. Ezután berohant.

Flueras Kálmán iskolaigazgató lakásába és az igazgatót is összeverte.

Az igazgatót csak nehezen tudták kimenteni a dühöngő ember kezei közül, akit aztán ártalmatlanná tettek és bezáratották az elmeorvosintézetbe.

Tragédia a vonat tetején

Lefejezett az alagút bolthajtása egy potyautast

Targoviste, november 15.
Amikor a bucarestii személyvonat Titu állomásra érkezett, az állomás személyzete egy borzalmasan összeroncsolt és lefejezett holttestet pillant meg az egyik vagon tetején. Azonnal kihívták az állomás mentőit, akik felmásztak a vagon tetejére és leemelték a még vérző hullát. Megállapították, hogy a halottat Stan Alexandru-nak hívják és úgy látszik potyán akart Targovistéba utazni és felment a vagon te-

tejére. Egy alagutnál azonban nem fektült le és így az alagút nyílása valósággal lefejezte a szerencsétlen embert. A rendőrség értesítette a családot a borzalmas végről.

Az Erdélyi Magyarorszag 1935 évi képes naptára tartalmasabb, nagyobb lesz, mint bármelyik ujságnaptár.

Pénzügyminisztérium

Az 1934 évi 4½ %-os „országfejlesztési kölcsön” kibocsájtási prospektusa (Kivonat).

1. Nyilvános aláírás útján lej 1000 név-értékű kötvények bocsájtatnak ki kötvényenként 880 lejes árral.

A lejegyzett kötvények egyszerre, az aláírással egyidejűleg fizetendők ki 1934. november 5—30 között.

2. A befizetendő összeg egy része az állam által kibocsájtott régi járadékpapirokkal is kiegyenlíthető az aláírási iven feltüntetett kurzuson. A járadékpapirokkal történő fizetés a jegyzés névértékének 20%-át nem haladhatja meg.

3. Az 1000 lejes kötvény évi 4 és fél százalékos kamatot hajt, amelynek fele június 1-én, fele decemberben kerül kifizetésre, az első kifizetés 1935. június 1-én történik.

4. A kötvényeket 40 év alatt, évenként négyszeri sorshuzás útján váltják vissza: február 1-én és május 1-én, június 1-én törlesztendő kötvényekkel, augusztus 1-én és november 1-én pedig a következő, december 1-én törlesztendő kötvényeket sorosolják ki. Az első sorshuzás 1935. évi február 1-én történik.

5. A lejegyzett kölcsöntőke minden teljes egy milliárdjából nagy prémiumokkal visszaváltatnak az első évben:

1 kötvényt 3.000.000 lejjel azaz 3.000.000 le	
2 „ „ 1.000.000 „ „ 2.000.000 „	
4 „ „ 500.000 „ „ 2.000.000 „	
4 „ „ 250.000 „ „ 1.000.000 „	
46 „ „ 100.000 „ „ 4.600.000 „	
57 kötvényt összesen	12.600.000 le

prémiummal váltanak vissza.

A következő években visszaváltandó kötvények száma 100.000 lejenként egy kötvénnyel csökken évenként.

6. A fennmaradó kötvényeket minden évben a névértékén felül 200 lejes jutalékkal váltják vissza és pedig:

az 1.000 lejes címleteket 1.200 lejért	
a 2.000 „ „ 2.400 „	
az 5.000 „ „ 6.000 „	
a 10.000 „ „ 12.000 „	
a 20.000 „ „ 24.000 „	

váltják vissza.

7. A kamatokat és amortizációkat stabilizált lejben fizeti ki az állam, a lej 10 milligramm 0.900 finomságú arany értékének felel meg.

8. Az esedékesség vált részvényeket, valamint a kisorsolt kötvényeket részvény gyanánt fogadják el az összes közpénztárak.

9. A kölcsön egész ideje alatt sem a kamatok összegéből, sem a kötvények visszaváltási értékéből nem vonnak le semmit, tehát ezek az összegek mindenféle adó és illetékek alól mentesek.

A kötvények mentesek továbbá az örökösödési, ajándékozási és házassági szerződések adói, illetve illetékei alól.

10. A kötvények lombardirozhatók és azokat garanciául és óvadékul elfogadják.

11. Jegyzések eszközölhetők az alábbi jegyzési helyeken: Nemzeti Bank és összes fiókjai, Postatakarékpénztár, az összes postahivatalok, valamennyi közpénztár és a megfelelő időben megállapított pénzügyintézetek.

Jegyzet: Részletes felvilágosítások a kibocsájtási prospektusban találhatók.

3 oldal

„ERDELYI MAGYARSÁG”

1934. november 17

Az örök tűz

Fantasztikus regény

56

Gilberte fejbőlintással kíséri az egyes jelzőket, aztán gunyosan mondja:

— Igen gazdag, főleg gazdag, nagyon gazdag. Enyhe mosollyal kíséri a szavakat, amelyek ridegen hangzanak:

— Annyira gazdag, hogy módja volt találkozni velünk estélyeken, színházban, társaságban — aztán nagy szorgalommal hallgatta nagyapa előadásait, határozott céllal. Végre ragaszkodása révén bejutott a laboratóriumba, ahol megismerkedett nagyapa terveivel, ábrándjaival, melyek csak mindennapi ábrándok voltak. Megszerezte a szegény, bízó tudósok titkát és lába elé dobta millióit a megvalósításra. Ő volt a kísértő.

Erre a szóra Marc hirtelen maga előtt látta a Sánta szobrát, a szobor arca hirtelen mintha Macpherson sima, gunyos, hideg arca lett volna. A kísértő!

Gilberte hangja keserűbb lett:

— Az unatkozó milliárdos, úgy látszik, szórakozást látott nagyapa terveiben. Pénzt adott a kísérletekre, ahogy egyéb honfitársai adnak pénzt különböző szórakozásokra, városok építésére, gyűjtemények vásárlására. Fizet, mert a nagyszerű gondolat szórakoztatja tétlenségében fizet!

A hangsúlyban különös harag érezhető.

— És ebben a fénytűzésben, amely körülvesz bennünket — és aminek, megvallom nagyon örülök, — az ő legnagyobb öröme az, hogy mindennap láthat engem, azt hiszem ez az, ami legfőképpen szórakoztatja!

Marc föl akar kiáltani a keserű szavakra, de Balduce visszatér e pillanatban és megkérdi:

— Fonteney ur jól érzi magát?

A művész kellemetlenül érinti, hogy a legérdekesebb pillanatban zavarják meg, éppen akkor, mikor a beszélgetés jelentős fordulót ígér az ő számára:

— Nagyon jól érzem magam.

— A meleg nem kellemetlen?

— Nagyon kellemes, langyos levegő van itt.

Marc igazat mond: a hatalmas teremben rengeteg a levegő: kellemes meleg van, egyáltalán nem nyomasztó. Megkérdi:

— Rosszul kellene éreznem magam ebben a levegőben?

Balduce nevet:

— Rosszul? Nem Legfeljebb zavarhatná a levegő. Vegye tekintetbe, hogy normális körülmények közt egyáltalán nem érezne semmit, mert a hőmérséklet, az amerikai hőmérő szerint, körülbelül egy fokot emelkedik 37 méterenként. Vagyis 2000 méter mélységben alig van 67 fok meleg. Nos mi itt alig száz egynehány méternyi mélységben vagyunk és az amerikai megfigyelés 5 fokot jelez 25 méter mélységben és 7.27 fokot 152 méter mélységben.

— Akkor fáznom kellene — szakítja félbe Fonteney.

— Fázna is, — ha én nem volnék itt — feleli nyugodtan Balduce. De önnek melege van, mert néhány hét óta földézem a központi tüzet, hogy némi meleget árásszon a vezetékben, ahol megfordulunk. Főnt, Cast-Aérsben, a kitűnő Whanotee most is játszik az orgonán.

— Hogy?

Marc meglepődése annyira komikusan öszinte, hogy Gilberte újra nevetni kezd és Balduce maga is mosolyog:

— Ah, igen! Bocssásson meg ez tolvajnyelv miközöttünk, azt akarom mondani, hogy a becsületes vörösbőrű rendelkezéseink szerint igazgatja az orgonaszzerű készülék fogantyúit. És táblázatomban utatitása szerint "utat nyit a tengernek" a nap néhány óráján keresztül.

(Folyt. köv.)

"ERDELYI MAGYARSÁG"

4 oldal

1934. november 17.

Visszahelyezte a tábla a tãrgu-muresi (marosvásárhelyi) betegségélyző.ől elbocsájtott tisztviselőket

Targu-Mures (Marosvásárhely), nov. 15. Emlékeztet még hogy a targu-muresi (marosvásárhelyi) betegségélyző pénztártól az új betegségélyzői törvény értelmében keresztyült átszervezések alkalmával több tisztviselőt, közöttük Szatmári Sándort, — Sprencz Györgyöt, Keresztes Antalt és Szilágyi Gizellát elbocsájtották, akik 18-tól 32 évig terjedő szolgálati idővel rendelkez-

nek. Az elbocsájtott tisztviselők közigazgatási pert indítottak a tábla előtt, amely tegnap tárgyalta az ügyet és

mind a négy tisztviselőt visszahelyezte állásába, egyben kötelezte a betegségélyzőt a felmerült költségek megfizetésére.

A tábla döntése általános megnyugvást keltett.

Egy asszony kálváriája

Lelőtte férjét egy asszony, mert meg akarta fojtani gyermeküket

A párisi törvényszék felmentette az asszonyt a gyilkosság vádja alól

Páris, november 15.

Tegnap itélkeztek Párisban Jolivet Antoinette asszony felett, aki júniusban egyetlen revolver lövéssel meggyilkolta férjét. Jolivet asszony négy és fél évig élt házasságban férjével, akitől egy gyermeke is született. A férfi azonban erőszakos és romlott ember volt, úgy hogy a fiatal asszony elvált tőle és magával vitte gyermekét is. A válás után a férfi erőszakkal akarta kényszeríteni feleségét, hogy vele együtt éljen. Az asszony feljelentette és a bíróság három hónapi fogházra ítélte a bestiális embert. Amikor a férfi kiszabadult elment volt feleségéhez és könyörgött neki hogy jöjjön vissza, mert nem tud nélküle élni. Az asszony szívében még volt valami szeretet gyermeke apja iránt, meglágyult és volt férjéhez költözött. Azonban nem telt bele egy hét az asszony ismét elvált tőle, mert nem bírta ki mellette az életet. A férfi egy nap felkereste az asszony lakását, amikor az nem volt odahaza és felkapva a kislányt magával vitte. Amikor az asszony udomást szerzett erről, elment volt férje lakásába és

követelte vissza a gyermeket. Előbb még egy jól működő revolvert is vett magához. A férfi kijelentette, hogy csak abban az esetben adja vissza a gyermeket, ha vissza jön hozzá, ellenkező esetben megfojtja. Az asszony erre kirántotta revolverét és egyetlen lövéssel leterítette volt férjét. A párisi törvényszék felmentette Jolivet asszonyt a gyilkosság vádja alól.

Kérje a bizományostól következő regényeket:

János bácsi (ára 8 lei.)

6x8 (A csempészek világából.)

Egy amerikai detektív bravurjai.

A szent álarca.

A legnagyobb győzelem.

Bűnös szerelem.

Egy regény ára olvasóink részére 3 lei. — Mig a készlet tart

SPORT

Vasárnap Nac-Crisana Oradeán

Oradea, november 15.

A sportközönség vasárnap ismét csemegét kap. Derbi lesz ez a mérkőzés is, még pedig kettős derbi: egyrészt a Nemzeti Bajnokság egyik legérdekesebbnek ígérkező, másrészt pedig a helyi két rivális előlathatóan izgalmas összecsapása. A Nac játsszik ezalkalommal a Crisanával és talán fölösleges is megjegyeznünk, hogy a találkozó kimenetele nagyon is kétséges. Tény az, hogy a Crisana három ponttal vezet a Nac előtt, de talán éppen ez fogja sarkalni

a zöld-fehéreket, hogy mindenáron győzzenek különösen azután, hogy a múlt vasárnap végre sikerült kiszabadulniok a veszteségi széria lidércnyomása alól. Nagyon természetes, hogy mindkét csapat óriási előkészületeket tesz a mérkőzésre. A Nac összeállítására még bizonytalan. A Crisana a következőképpen áll fel:

Püllök, Szabó, Romanescu, Pintea, Nagy Szőke, Cionca, Barátky, Matei, Lakatos Stetz. Az érdekes mérkőzést, Tica Iliescu bu curestii bíró vezeti.

Franciaországi turára megy a Phönix

Baia-Mare (Nagybánya), november 15. Ismeretes, hogy a Phönix a B. bajnokság őszi fordulójából veretlenül került ki. A baia-marei (nagybányai) csapat képességeire már külföldön is felfigyeltek, amennyiben franciaországi meghívást kapott. Egyelőre nyolc mérkőzésre akarják lekötni a jóképességű csapatot. A tárgyalások kedvező mederben haladnak és előreláthatólag rövidesen elindul a Phönix a franciaországi turára.

Medias (Medgyes) sportja

Medias (Medgyes), nov. 15.

Az Amte az Stv csapatával játszott, amelyet 3:0 félidő után 4:0 arányban győzött le. Egyéb eredmények: Sparta—Teius CFR 1:1. Bajnoki. Unirea—Hargita 2:0. Vasárnap a CFR az M 11-el játszik bajnoki mérkőzést a Sparta pedig a Hungariával.

Jövő évi naptárunk december közepén jelenik meg.

Bucurestiben is nagyarányu razziaát tartott a rendőrség

Bucuresti, november 15.

A tegnapi nap folyamán az egész ország területén nagyarányu razziaát rendeztek a hatóságok. Bucurestiben délelőtti 11 órakor kezdték meg a rendőr- és csendőrsztagok a razziaát, amely két órán át tartott. A villamosokat is megállították és az utasokat igazoltatták. A gyanus személyeket vagy, akik nem tudták magukat igazolni a rendőrprefektúrára vitték fel.

Az országos razzia célja a személyazonossági igazolványok általános ellenőrzése volt, továbbá a gyanus idegenek és külföldiek felülvizsgálása.

A razziaát a bucurestii kávéházakra, vendéglőkre stb. is kiterjesztették és ezalatt számos kijárót és közvetítőt lelelték le.

A razziaát megelőzőleg a központi sziguranca Titeanu belügyi alminiszter és Stancescu értekezletet tartottak. Hasonló razziaát tartanak egyébként más városokban is.

Eletbelépett az államszervezet egyszerűsítéséről szóló rendelettörvény

Bucuresti, november 15.

Az uralkodó tegnap írta alá az állam szervezetek egyszerűsítéséről szóló törvényrendeletet, amely jelentős változásokat tesz a hivatalokban, — minden minisztériumban kivételt képezve a vasúti tisztviselők, illetve a közlekedésügyi minisztérium, amelynek hivatalnokait nemrég inkadráltak. A törvényrendelet már meg is jelent a hivatalos lapban és ma életbelépett.

Gyűjtse a napi szelvényeket, hogy nap-tart kapjon.

Fascista csak egyenruhában járhat Olaszországban

Róma, november 15.

Az olasz nemzetvédelmi minisztérium rendelete adott ki, hogy a jövőben fascista csak egyenruhában jelenhet meg nyilvános helyen. A rendelet érdekessége az is, hogy a rendelet kötelezi a fascista nőket is. Minden fascista rangjának megfelelő jelzést fog használni ruháján.

Agyonlőtte magát, mert felesége részeges volt

Páris, november 15.

Különös öngyilkosság történt a francia fővárosban. Luis Duvean 38 éves gazdálkodó revolverével öngyilkosságot követett el. A rendőrség bevezette a vizsgálatot és arra a szenzációs felfedezésre jutott, hogy az öreg ember azért követte el az öngyilkosságot, mert felesége részeges volt. Mint a feleség vallomásából kitűnik, az asszony tegnap részegen jött haza. A férfi azzal fogadta, hogyha nem fogadja meg, hogy többé nem fog inni, akkor a személtára végezze magát. Az asszony nevetve fogadta a férfi fenyegetőzését és azt kiáltotta neki, hogy nincs bátorsága olyat megtenni. A férfi erre elővette revolverét és agyonlőtte magát. Az asszony annyira megrendült, hogy oltár előtt fogadta meg, hogy többé egy korty szeszes italt sem fog inni.

RÁDIÓMŰSOR

PÉNTEK

Bucuresti. 13: Vízálásjelentés, gramofonlemez 13.45: előadások hírei, tőzsdei jelentés, gramofon 14.15: beszélőújság 14 és 40: lemezek 18: rádiózenekar 19: időjelzés időjárás, hírek 19.15: rádiózenekar, 20: rádiógyetm, felolvasás 20.10: filmszallagok lemezei 21: filharmonikusok hangversenye, 22.15: Scralatti—Caseila: toccata, bourrée és gigue, 23: beszélőújság.

Budapest. 7.45: torna, utána: hanglemezek, 10.45: hírek, 11: felolvasás 11.40: felolvasás 12.10: nemzetközi vízjelzőszolgálat, 13: déli harangzó, időjárásjelentés 13 és 05: zenekari hangverseny, 13.30: hírek, 14.20: pontos időjelzés, időjárás és vízálás-jelentés, 14.30: gramofon 15.40: hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyambírek 17.10 a rádió diákfelőrája 17.45: pontos időjárás, időjárásjelentés, hírek 18: szalonkivétel 18 és 30: nyorsírótanfolyam 19: sportközlemények 19.20: ünnepi műsor a nemzeti hadsereg Budapestre való bevonulásának 15. évfordulója alkalmából 19.20: magyar indulók katonazene 20.40: Egyetemi énekarok magyar műsora 21.25: "Szegedtől Budapestig" előadás, 21.45: hangverseny, Operaház tagjaiból alakult zenekar 23: hírek, időjárás-jelentés, 23.30: cigányzene 24: Lugossy László tárogatószámával zongorakísérettel 24.30 cigányzene.

"ERDÉLYI MAGYARSAĞ"

5. oldal

1934. november 17.

Szövet és béléstár legolcsóbban Székely

Posztóáruházában vásárolhat, mert az árak tulzsufolt raktár miatt mélyen le vannak szállítva

Cím a régi: Str. Avram Iancu (volt Kossuth-u) 5 szám

Filmfelvétel közben

Összeütközött két repülőgép Páris fölött

A pilóták nem vesztették el lélekjelenlétüket és ennek köszönhető, hogy élve menekültek a borzalmas katasztrófából

Páris, november 15.

Páris egyik repülőterén egy filmtársaság légitámadást ábrázoló felvételeket készített. A filmen szerepelt két repülőgép is amelynek szorosan egymás fölött kellett hogy repüljenek. Az alsó repülőgép előtt azonban hirtelen egy villanyhúzó keült amelynek következtében a pilóta kénytelen volt emelkedésülékét használni. Az összeütközés borzalmas volt. Mind a két gép villámgyorsan zuhanni kezdett. A két pilótának volt azonban annyi lélekjelenlete, hogy a benzincsapokat elzárták, így elkerülték azt, hogy a gépek felrobbanjanak csupán súlyosan megsérültek. A két pilóta is súlyos sebesüléseket szenvedtek.

megismertek Bradea Dumitru-bihormegyei legénnyel, aki egyik környéki közegben szolgált és visszatérőben volt szülőfalujába. A két legény a kocsmában itatni kezdte Bradea Dumitru, akinél három ezer lei volt. Amikor az lerészegedett, kivitték a Sacalaz (Szakálháza) felé vezető ország-utra, ahol elvették a pénzt majd hatalmasat a fejére ütve, sorsára hagyták. Előkerítették Bradea Dumitru, aki megerősítette a vallomását. A rablókat az ügyésznek adták át.

Veszedelemes utonállókat tartóztattak le Timisoarán

Három ezer lejt raboltak egy bihormegyei legénytől

Timisoara, november 15.

Két fiatalemberre lettek figyelmesek a detektívek az egyik kerületi kocsmában. Igazolásra szólították fel, majd a rendőrségre kísérték őket. A két fiatalember, a harminc éves Balázs János, a Cluj (kolozs) megyei Capusul-Mare (Nagykapus) községbeli legény és az aradmegyei illetőségű Bocior Antal, eleinte azt hangoztatták hogy megtakarított pénzükből futott a malatozásra, de később beismerték, hogy a pénzt rablás útján szerezték. A legények

Timisoarán fogták el az odorhei-megyei adóhivatali betörőt is

Timisoara, november 15.

Néhány nap előtt betörés történt az odorheii (székelyudvarhely) megyei Simionesti községben, ahol egy vakmerő betörő behatolt az adóhivatalba és álkulccsal kinyitva a pénztárt huszonnyolcezer lei készpénzt zsákmányolt. A simionesti csendőrség a betörésről értesítette a timisoarai (temes) rendőrséget is, mert az a gyanu merült fel, hogy a betörő városunk felé menekült. A helybeli rendőrségnek sikerült

is a tettest Loja Dezső simionesti községbeli lakos személyében elfogni. Loja Dezső beismerte a betörést.

Kérje mindenütt a

GOLF borotva-pengét!

az acélipar legtökéletesebb alkotása és öröme lesz a borotválkozásban. Vezérképviselő: Friedman Armin Oradea Promenad Timisco 16.

Kötéláltali halálra ítélték az eszéki rablógyilkost

Eszékről jelentik: Az eszéki törvényszék tegnap tárgyalta Mayer Ádám bűnperét, aki az év elején fejszecsapásokkal agyon

verte Gumberovits Istvánt, annak feleségét és édesanyját. A bíróság Mayert kötélfaltali halálra ítélte.

Adós fizess!

A konverziós adósok 80 százaléka tett eleget kötelezettségének

Bucurestiből jelentik: Ma, november 15-én lejárt az a terminus, mikor a konverziós tartozások első részletét be kell fizetni. A beérkező jelentések szerint az adósok 80 százaléka eleget tett fizetési kötelezettségének, sőt nagyobb részük bejelentette, hogy két év alatt hajlandó megfizetni tartozását, mert ezzel a tartozások 70 százalékát engedték el nekik.

ségének, sőt nagyobb részük bejelentette, hogy két év alatt hajlandó megfizetni tartozását, mert ezzel a tartozások 70 százalékát engedték el nekik.

Gömbös megcáfolta berlini utazásának hírét

Benes a háborús készülődésekről

Prágából jelentik: Benes cseh külügyminiszter nagy beszédet mondott a külügyi bizottságban. Hangoztatta, hogy ő is a Lengyelországgal való jóviszony kiépítésének híve. Igaz az a mondás, hogy ha "bélét akarsz, készülj a háborúra", de nem mindig alkalmazható. Azért kell fegyverkezni, mert más államok azért fegyverkeznek, hogy ellenfeleik pillanatnyi győngeségét kihasználják.

Párisból jelentik: Gömbös Gyula magyar miniszterelnök nyilatkozott az "Agen-

ce Economique et Financiere" munkatársának. Gömbös kijelentette, hogy nem uazzik Berlinbe. Magyarország ápolni fogja kapcsolatait barátaival. A lefegyverzés kérdéséről szólva Gömbös kijelentette, hogy ez a kérdés a nagyhatalmakat érinti, de a fegyverkező és a lefegyverzett államok közötti bizonytalanságok miatt nem hiszi hogy háború lesz. Végül kijelentette Gömbös, hogy Magyarország nyugodtan várja, hogy Jugoszlávia a Népszövetség elé vigye a marseillei merénylet ügyét.

Rosenberg párisi szovjet ügyvivő lesz a Népszövetség helyettes főtítkára

Genéből jelentik: A november 20-án megnyíló népszövetségi ülészak meg fogja választani a Népszövetség főtítkárhelyettesét. Franciaország kérészkolta, hogy a

Népszövetség főtítkárhelyettese szovjet-orosz legyen. Nagyon valószínű, hogy a főtítkár helyettes Rosenberg, a szovjet eddigi párisi ügyvivője lesz.

Ötszáznál több előállítás volt Bihormegyében a szerdai razzián

A rendőrség hivatalos jelentése

Bucuresti, november 15.

A tegnapi nap folyamán az egész ország területén nagyarányu razziát rendeztek a hatóságok. Bucurestiben délelőtt 11 órakor kezdtek meg a rendőr- és csendőrosztagok a razziát, amely két órán át tartott. A villamosokat is megállították és az utasokat igazoltatták. A gyanus személyeket vagy, akik nem tudták magukat igazolni a rendőrprefektúrára vitték fel.

Az országos razzia célja a személyazonossági igazolványok általános ellenör-

zése volt, továbbá a gyanus idegenek és külföldiek felülvizsgálása.

A razziát a bucurestii kávéházakra, vendéglőkre stb. is kiterjesztették és ezal-kalommal számos kijárót és közvetítőt lepleztek le.

A razziát megelőzőleg a központi szigurancán Titeanu belügyi alminiszter és Stancescu értekezletet tartottak. Hasonló razziákat tartanak egyébként más városokban is.

A Löblé-szeszgyár 961 milliós bírság-ügye a törvényszék előtt

Tegnap délelőtt kezdte meg a törvényszék második és negyedik szekciójának Gre-cu és Popa bírákból álló tanácsa a Triton szeszgyár 961 millió lejes feketeszesz perét. Mint ismeretes, ezelőtt mintegy hónappal a törvényszék szót választotta a Triton és a Löblé szeszgyárak ügyét és a Löblé fele

szeszgyárat mentesítette az öríási bírság alól. A tárgyalást délelőtt kezdték meg és miután meggyőződtek arról, hogy minden érdekelt jelen van, az érdembeli tárgyalást délután kezdték el, amikor is az állam képviselői beérkeztek.

Hirdetmény

A Rimanóczy fürdő vezetősége közli a szabad jegy és kedvezményes jegyekről jogositottakat, hogy ezen jegyek szombaton és vasárnap érvénytelenek.

A fürdő vezetősége elhatározta egy újabb kombinált jegy kibocsájtását, azaz fürdés-massage, vagy fürdés és pedikűr fürdő jegynek az árát 32 lejre szájlitotta le, hogy minél olcsóbban tegye lehetővé a fürdő látogatását.

Figyelmezteti a fürdő vezetősége a t. közönséget, hogy csak azon értékekért vállal felelősséget, melyek az érték-szekrényben lesznek elhelyezve.

Rimanóczy fürdő vezetősége:

Clintoc J. főszámvevő J. Dancea v. tanácsos

Katonai jelentkezések sorrendje Oradeán

A "Cercul de Recrutare" hadkiegészítő parancsnokság közli az évente szokásos listet-láttamozások időpontját:

November 17. 1908 évf A—Z
November 19. 1909 évf A—Z
November 20. 1910 évf A—Z
November 22. 1911 évf A—Z
November 23. 1912 évf A—Z
November 24. 1913 évf A—Z

Cluj-Oradea-i lársulat megnyitó előadásainak musora

November hó 15-én csütörtökön este fél 9 órakor: János vitéz. Daljáték. Rendes helyáarakkal.

November hó 16-án pénteken este fél 9 órakor: János vitéz. Rendes helyáarakkal.

November hó 17-én szombaton délután 4 órakor: János vitéz. Rendes helyáarakkal.

November hó 17-én szombaton este 9 órakor: János vitéz. Rendes helyáarakkal.

APROHIRDEIESEK

Pérszaszönyeg szövéiben gyakorlott csakis elsőrendű munkások állandó munkára azonnal felvétetnek "Orient" szövégyárban, Cluj, Calea Mitorilor 14. 2000

Ujságárust felvesz jó jövedelemmel Szóher M. Campia-Turzio (Aranyos-Gyires).

Hirneves jósnő mindenféle ügyes-pajos dolgaiban, lelki vagy testi bajaiban rontás vagy természeti bajokban segíteni tud. Str. Moldova (volt Kálvária ucca) 58-a, második kapu. Oradea. 1754

Falcoló leányt felveszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Keresünk megvételre "Mátyás" madár szárnyakat, fécán és szarka farktollakat. Ajánlatokat, Fajbaromfityészket, Oradea Str. Francieza 12. kérünk.

Megélhetést nyújtunk megbízható embereknek lapunk az "Erdélyi Magyarság" árusításával, az egész ország magyar lakta területén. Jelentkezni vagy a kiadóhivatalban, vagy bevezetett helyen, lapunk megbízottjainál.

Makulatura ujságpapir kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházában, Oradea, Piata Mihai Viteazul 4.

Ujságárusításra fiukat és munkanélkülieket felveszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalba. Piata Viteazul Mihai (v Nagypiac) 4 szám.

Jó keresettel keresünk ujságárust Gires Tarian (Gyires és K. Tarján) továbbá Pal. Cetariu, Uilac (Pályi Csatar, Ujlak). külön Salard (Salárd) és környéke részére jelentkezni a kiadóhivatalban.

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA